

Lavosten sukuseuran matka Säkkijärvelle ja Viipuriin 30.6-1.7.2018

Lavosten sukuseura teki jo perinteeksi muotoutuneen sukumatkan Karjalan kannakselle kuluneena kesänä. Matkalla oltiin 25 osallistujan voimin. Sukumatkan teemana oli tutustua Säkkijärvellä sijaitsevaan Lavolan kylään, Viipurin kaupunkiin ja uutena kohteena Viipurin taidemuseoon, joka toimii Pietarin Eremitaasin sivupisteenä.

Lauantaiaamuna tuttu Puolakan valmismatkojen linja-autonkuljettaja Kari Mokka poimi ensimmäiset Helsingistä tulleet kyytiin. Siitä bussi lähtikin kaartamaan kohti Kymenlaaksoa sekä Etelä-Karjalaa pysähtyen eri kiintopisteissä poimien aamumatkalaisia kyytiin. Pian oltiinkin jo Rajahovissa aamukahvilla sekä rajan ylityspisteessä. Rajamuodollisuudet sujuivat jälleen hyvin, tosin tulliviranomaisten erilaiset käytännöt rekisterilomakkeiden suhteen herättivät ihmetystä, jännitystä ja huvia. Viipurin Veikoilla vaihdettiin valuuttaa ja etsiskeltiin tutuksi tullutta ystävää, raihnaista kissavanhusta oven pielestä.

Ensimmäinen varsinainen etappi oli paikallisen oppaan ja minibussin löytäminen, josta tiet Viipurin kaupunkiin jatkavien kanssa erkanivat. Paikallinen kuljettajamme puhui ymmärrettävää suomea ja yhteisymmärryksessä pieni linja-auto hurautti liikkeelle maantietä pitkin kohti Lavolaa. Taivallettuamme kilometri toisensa jälkeen matkalaisemme alkoivat kummastella reittivalintaa. Viipurin kyltin ja kaupunkiin johtavan sillan siintäessä horisontissa etupenkin seurue havahtui Lavolan kylän jääneen vuorenvarmasti taakse ja napakasti kehottivat kuljettajaa suorittamaan U-käännöksen. Ilmeni, että kuljettajan tietämys Lavolasta rajoittui uuteen, vastarakennettuun Lavolan kaupunginosaan Viipurissa. Kuljettajan hetken sadateltuaan suomeksi ja äidinkielellään ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin kääntää auton keula takaisin kohti rajaa ja ottaa Lavosten suunnistustaidot käyttöön. Linja-autossa vallitsi kepeä tunnelma ja tuleva tutkimusmatka tuntui seikkailulta. Kartat esiin, aistit valppaiksi ja yhteistuumin kohti Lavolaa, jossa osa oli käynyt muutaman kerran, osa kerran ja osa ei koskaan. Jokaisessa risteyksessä pohdittiin, näyttääkö pajukko samalta kuin viimeksi ja kumpi tie olisi oikea valinta kohti määränpäättä. Peltojen kohdalla mietittiin, mitähän kyseisellä kesannolla viimeksi kasvatettiin. Tien kuopissa tunnusteltiin, mahtoiko viimeksi takamuksessa tuntua samalta. Lopulta, myös paikallisilta tiedusteltuamme, löysimme tutuille kivijaloille ja Lavosten maille. Kuoppaiset tiet johdattivat rehevää metsänreunaa pitkin ihastuttavalle, lujaa tekoa olevalle ja kunnioitettavaan 120-vuoden ikään ehtineelle Lavolan kaarisillalle. Olimme perillä.

Ihastelujen ja tunnelmointien jälkeen osa ryhmästä suuntasi alueelle perustetulle villisikatilalle, osa Lavolassa sijainneelle, 1900-luvun alussa rakennetulle, voimalaitokselle. Aikana ennen patoamista koski kuohui vapaana, mutta saksalaisten keksittyä paikan he saivat luvan rakentaa joen uomaan voimalaitoksen. Oli aikoja, jolloin voimalaitos kehräsi yksin sähkövirtaa Viipurin

kaupungille ympäristöineen. Voimalaitoksen kultaiset päivät loppuivat sodan aikana, jolloin se tuhoutui pommituksessa.

Lavolassa kierreltyämme, katseltuamme ja kuunneltuamme luonnonkauniin Karjalan äänimaisemaa sekä osan uitua joessa oli aika suunnata kohti Viipuria. Viipurissa majoituttuamme Hotelli Lepakossa seurueella oli aikaa kierrellä kaupungilla. Matkalaiset saivat ihastella muun muassa kasvojen kohotuksen saanutta Alvar Aallon suunnittelemaa Viipurin kirjastoa ennen illallista Torkkelipuistossa sijaitsevassa ravintola Espilässä. Ravintola Espilä oli entisaikaan Viipurin huvielämän keskus. Uusi Espilä rakennettiin sodissa tuhoutuneen alkuperäisen ravintolan tilalle ja se avautui vuonna 2016. Sodassa tuhoutuneesta ravintolasta jäi jäljelle vain kivijalka. Nyt uusi ravintola on rakennettu kivijalan päälle, alkuperäistä mukailevin piirustuksin. Ravintola on etenkin suomalaisseurueiden suosiossa. Seurueellemme tarjottiin venäläisiä makuja Kievin kanasta ja borssikeitosta sasilikkiin. Myös Lavosten seurueen kasvissyöjät saivat maistuvat ja ruokavalion huomioon ottavat annokset pöytiinsä. Espilä tarjoili myös elävää musiikkia ja matkaseurueen tanssitaitoiset intoutuivat parketille laulun ja saksofonin soidessa taustalla. Illallisen jälkeen oli aika toivottaa hyvää yötä.

Aamiaisen ja tori- sekä kauppahalliestosten jälkeen siirryttiin Eremitaasin sivupisteenä toimivaan Viipurin taidemuseoon, joka sijaitsee korkealla kukkulalla aivan Suomenlahden äärellä. Uno Ullbergin suunnittelema rakennus on ulkonäöltään vaikuttava ja se on valmistunut vuonna 1930. Taidemuseon tiloissa kuuntelimme opastetun kierroksen eri aikakausiin sijoittuvista muotokuvista innostuneen ja asiantuntevan oppaan johdolla.

Taidekierrokselta suunnattiin hohtavan Viipurin linnan vierestä kohti Karusellin ostoskeskusta. Ryhmäkuvat ja tuliaisostokset saatuamme matka jatkui kohti rajaa. Linja-auton kulkiessa sukuseuralaiset kuuntelivat Evakon laulua ja Säkkijärveltä kerättyjä kaskuja. Monilla mietteet kulkeutuivat menneisiin aikoihin.

Rajamuodollisuuksista selvittyämme linja-automme lipui tuttua ja kaunista maisemareittiä takaisin kohti seurueemme eri päätepysäkkejä. Lavoslaisten bussin täytti iloinen ja nauruntäyteinen puheensorina ja jatkokehittelyideat seuraaville sukumatkoille.

Lähteitä: Seppä, Väinö: Säkkijärvi kautta aikojen (1952), Helsingin Sanomat 25.2.2017